

FOAIA POPORULUI ROMÂN

Apare în fiecare zi cu cele mai noi știri din țară și străinătate

ZIARUL ZILNIC:

ABONAMENTUL: „Foia Poporului Român”, „Foia Ilustrată” și „Cucu” pe un an 28 c.r., pe jumăt. de an 14.40 C., pe un sfert de an 7.20 C. Pe o lună 2.40 C.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BUDAPESTA, VII., ILKA-UTCA
NRUL 36. :: TELEFON: 47-82.
MANUSCRISE NU SE ÎNAPOIAZA

ZIARUL POPORAL:

ABONAMENTUL: „Foia Poporului Român”, „Foia Ilustrată” și „Cucu” pe un an 10 cor., pe jumăt. de an 5 cor. Abon. la mai multe ex. 4 Cor. la an.

București și Ploiești golite de populația civilă

Zürich, 2 Dec. — »Adevărul« anunță că orașul București a fost golit de populația civilă. Generalul Berthelot și statul său major a plecat din București spre Iași. La București se aude bubuitul de tun din partea artileriei armatei dunărene, care stă la 20 km. de brăul de forturi al Bucureștilor. Provoacă îngrijorare și faptul, că portul dunărean Oltenița este meru bombardat de artileria bulgară și sunt temeri, că și

pe acolo germanii vor reuși să treacă Dunărea. Oltenița este o importantă stație a liniei ferate București-Ploiești, și dacă cade și această localitate atunci linia București-Ploiești este amenințată și pe la spate.

»Secolul« publică o telegramă din Paris, după care românii au început să golească și orașul Ploiești.

Un sfert din România ocupat

— Până acuma 70.000 prizonieri români —

Dela cartierul de presă, 2 Decembrie. Ofensiva puterilor Centrale contra României s-a desfășurat cu repezițiune și în mod biruitor. Toată Oltenia și Muntenia apusană este acuma în stăpânirea noastră. Frontul român, care la începutul războiului a fost de 1350 kilometri, s-a redus acum la 950 de

kilometri. Un sfert din România adică Oltenia și Dobrogea sunt acuma cucerite de noi. Am făcut până acuma 70.000 de prizonieri fără a socoti și numărul prizonierilor din ultimele zile. Tunurile capturate dela România se ridică la 300 sute.

Când va fi încoronarea noului rege

B-pesta, 2 Decembrie. După toate prevederile încoronarea noului rege ungar va avea loc la Budapesta după

20 Decembrie. Miniștrii Balogh, Sándor și Jančovich fac pregătirile necesare în vederea încoronării.

Regele și victimele catastrofei de tren

B-pesta, 2 Decembrie. Fratele împăratului rege Carol, arhiducele Max a sosit azi dimineață cu un tren special la Budapesta, însoțit de aghiotantul contele Hunyadi. Arhiducele a venit din însărcinarea monarhului, pentru a depune cununi pe coșciugurile victimelor catastrofei de tren dela Herceghalom. Dânsul a adus două cununi minunate de lauri, una pentru guvernatorul civil

al Serbiei Thallóczy, care și a aflat o moarte atât de tragică la această ciocnire de tren și o altă cunună pentru celelalte victime. Arhiducele Max a mai vizitat spitalele în care au fost internați răniții dela catastrofa de tren S-a dus la patul fiecărui rănit și pentru toți a avut cuvinte de mângâiere în numele regelui.

Regele Greciei în războiu cu Ententa

Londra, 2 Decembrie. Ziarul »Times« află din Atena: Regele Constantin a semnat un decret prin care apelează la popor să dea voluntari pentru armată. Mercuri, regele a vorbit cu ofițerii din primul corp de armată și i-a felicitat pentru tinuta lor energică și

le-a poruncit să opună rezistență armată în caz, când trupele Ententei vor căuta să ocupe clădirile ocupate de greci. Năvoare de transport ale Ententei au sosit cu trupe franceze la diferite poduri de doborâre din Atena.

Războiul cu România

— Tot mai aproape de București. — Viguroasa și singeroasa ofensiva ruso-română la granița Moldovei. —

De pe frontul românesc au sosit pe ziua de 1 Decembrie următoarele știri:

La armata mareșalului Mackensen:

Armata dunăreană înaintează la sud-vest de București spre cursul inferior al Argeșului. La sud-est de Pitești și la sud și răsărit de Câmpulung, a fost înfrântă din nou rezistența română de către coloanele noastre victorioase. — Perderile dușmanului în prizonieri s'au ridicat și eri la mai multe mii. Prađa în tunuri și material de război este mare.

Pe frontul arhiducelui Iosii.

Rușii ca și înainte pun totul în mișcare, pentru a străbate frontul ocupat de armata generalilor Arz și Kövess. Frontul de bătaie s'a lărgit spre sud, fiindcă și românii s'au asociat la atac spre sud, în regiunea muntoasă la răsărit de Kezdivasárhely. Lupta a fost dusă iară cu cea mai mare înverșunare. În numeroase locuri apărătorii noștri au trecut la contra-atac. Succesul a fost și pe ziua de eri cu totul de partea noastră.

HÖFER, mareșal locot.

Rușii, și pe aripa sudică României au continuat în Carpați atacurile lor. Intre pasul Jablonița și înălțimea la răsărit de platoul dela Kezdivasárhely (o linie de 300 km.) dușmanul a atacat cu înverșunare. Și pe ziua de eri, risipa lui de sînge și munițiuni, de abia i-au adus într'un loc al lungului front vre-un avantaj. În multe locuri, trupele noastre au trecut la contra-atac și au smuls dușmanului terenul pe care l'a cucerit cu o zi înainte. În deosebi, la Smotrec, s'au distins vânătorii din Marburg, cari înaintând, au prins 40 ruși și 2 mitraljeze din poziția dușmană.

La armata lui Mackensen:

În România apusană, trupele române, al căror contact a fost rupt cu restul armatei române, caută prin atacuri în diferite direcțiuni să se sustragă soartei lor fatale.

Eri, trupele austro-ungare și germane ce sînt în urmărire lor au făcut peste 300 prizonieri. Coloanele noastre cari înaintează peste Câmpulung și Pitești de a lungul văilor riurilor în Muntenia, au făcut o pradă bogată de prizonieri, tunuri și care, în deosebi bagaje. Forțele noastre cari înaintează din spre Olt, au întâmpinat o rezistență din partea dușmanului în numeroasele secțoare ale riului.

Si ofensiva unei diviziuni române, care a fost ocolită de cavaleria noastră, n'a putut ține înaintea noastră. Armata dunăreană a forțat trecerea peste riul Neajlov și se apropie de cursul inferior al Argeșului în direcția spre București.

Pe lângă marile pierderi, românii au mai lăsat eri în mâinile noastre încă 2500 prizonieri, 21 tunuri, printre cari și 3 mortiere.

În Dobrogea, dușmanul a atacat aripa stînga bulgară, în foc s'au prăbușit masele cari oc-

cau. In esuarea acestor atacări, n'au putut schimba nimic nici automobilele blindate engleze cari au intervenit în luptă, — două din ele au fost nimicite în fața obstacolelor noastre.

v. LUDENDORFF

Comunicatul bulgar anunță:

In Muntenia continuă înaintarea noastră victorioasă, fără întrerupere. La 24 Nov., diviziile noastre au trecut repede Dunărea, la Zimnicea și furtunos au înaintat spre București. — Pretutindeni au frânt rezistența disperată a dușmanului și i-au pricinuit grele pierderi. La 27 Nov., trupele noastre au ocupat după o luptă grea Giurgiu, iar la 30 Nov. au trecut linia Comana, Branistar, Singureni, care e situat aproape la 20 km. depărtare de biroul de forturi al Bucureștilor. Ele au învins rezistența disperată a dușmanului și au capturat 2 tunuri, 14 tunuri de câmp, 7 tunuri mici și 6 mitralieze, și au prins 4 ofițeri și 200 soldați. Pe câmpul de bătăie dușmanul a lăsat mulți morți și răniți.

In Dobrogea, corpul al 4-lea siberian, compus din divizia 2-a și a 10 de infanterie, a atacat aripa noastră stângă cu aproape 15 baterii, după o lungă pregătire de artilerie, care a durat deja 9 dim. până la 4 după amiază, între satele Satiskoj și Dunărea. Atacul a fost sprijinit și de bateriile de pe malul stâng al Dunărei. Spre 4 și jumătate după amiază, infanteria dușmană, sub protecția ceței s'a apropiat de pozițiile noastre și s'a încins o luptă extrem de înversunată. Două automobile blindate engleze în mijlocul încăierării celei mai cumplite s'au apropiat de tranșeele noastre. Regimentele noastre viteze și glorioase din divizia Preslov au întreprins un contra-atac curajos și avântat, au respins în mod sângeros, pretutindeni pe acea ori și au capturat cele 2 automobile blindate, în cari au găsit 4 mitralieze, 2 ofițeri și 25 soldați. Dușmanul s'a retras în vechile lui poziții. La Dunăre foc de artilerie.

Comunicatul român anunță:

30 Nov. — Pe frontul de nord și nord-vest: Lupte violente pe întregul front. Am făcut progrese în valea Buzeu și în valea Prahovei. Pe frontul apusan: Lupte violente sînt în curs în direcția Glevaciocu. Pe frontul sudic — nici o schimbare.

Comunicatul rus anunță:

29 Nov. — In Muntenia apusană, românii sub presiunea dușmanului se retrag spre răsărit. In seara de 27 Nov. dușmanul a ajuns până la linia Dărmănești, Drăgănești, Vatași, Costești-Isvoarele. Pe căile ce duc dela Alexandria spre Zimnicea, dușmanul a ocupat localitățile Pruneri, Topor-Vieru și Slobozia. La Giurgiu, a trecut peste această localitate pe drumul ce duce la Călugăreni. In Dobrogea de ambele părți foc de infanterie și artilerie.

Prada mare făcută în Oltenia de armatele lui Falkenhayn-Mackensen.

După evaluările făcute până la 28 Noiembrie, prada făcută în România de armatele aliate este uriașă. Au fost capturate mai multe trenuri cu vite, mari cirezi de vite mai ales lângă Râmnicu-Vâlcea. La Alexandria și în alte stațiuni de cale ferată au fost capturate mari depozite de grâne. Materialul sanitar capturat e de opt automobile și 700 trăsuri sanitare. La Turnu-Severin am capturat 10 locomotive și 800 vagoane. Și în porțiunea Dunărei ce o stăpânim acum am capturat pe lângă 6 vapoare și 79 sleouri cu porumb și orz.

O zi și jum. de marș până la București

Ziarul »General Anzeiger« din Düsseldorf anunță de pe frontul român:

Oștiile puterilor centrale stau la sud numai o zi și jumătate de marș departe de București. Atacul asupra Capitalei României și cu aceasta începutul bătăliei de apărare e de așteptat acum din oră în oră.

Un comunicat al ministrului de război român

Biroul de presă al ministerului de război român dă următorul comunicat:

Retragerea armatei române în zilele din urmă e datorită mai puțin puternicei presiuni locale a oștirilor dușmane, cât mai mult urmărilor strategice ale evenimentelor survenite pe frontul sudic. Retragerea continuă în direcția spre București. Lipsese însă în momentul de față contactul cu armatele ce stau la Câmpulung. Este extra-ordinar de greu să se reție înaintarea repede a lui Mackensen, de oarece între Alexandria și București este un câmp deschis care nu oteră nici un obstacol natural, așa că dușmanul cu trupele lui din spre Dunăre și munți poate ori când inunda acest ținut.

In așteptarea bătăliei în preajma Bucureștilor.

Din Sofia se telegrafiază:

Operațiile în România urmează cu pași rezezi, armata română e în plină retragere, pe linia ce pornește din Câmpulung-Pitești, apoi formând un cerc mare în Valea Munteniei. Cavaleria noastră urmărește pas cu pas pe dușmanul în retragere. Românii sînt acum atât de demoralizați, încât batalioane întregi se predau cu tunurile lor, îndată ce văd aparând o mână de cavaleriști.

Așa la Zlotești, 40 km. la nord de Alexandria, un escadron german a prins 17 ofițeri și 1200 soldați, cu 10 tunuri și 3 mitralieze. Trupele române cari din nord-vest se retrag spre București — stau mult mai departe de Capitala decât trupele noastre cari din Giurgiu și Alexandria înaintază spre București.

Din Geneva se anunță:

Telegramele ce sosesc acum din București dau o tristă icoană despre starea de lucruri de acolo. In urma fugii populației, multe cartiere ale Capitalei sînt cu totul pustii.

Toate localurile redactionale și clădirile șco-

lilor stau acum sub ocupațiune militară. Multe ziare și-au suspendat apariția. Se așteaptă acum o luptă decisivă în preajma Bucureștilor. Cum însă pregătirile reclamă mai multe zile, iar dușmanul se apropie tot mai repede de Capitală, situația apărătorilor Capitalei a devenit foarte critică.

Pentru contopirea armatei române cu cea rusească

Ziarele franceze arată că înfrângerea românilor nu e numai o urmare a superiorității armatelor centrale ci și a lipsei de ofițeri ce domnește în armata română.

»Secolo« și »Corriere della Sera« publică telegrame cari anunță că se va încerca încă o ultimă rezistență înainte sau mai sus de București.

»Secolo« face profeții pesimiste contrar științelor optimiste din Londra, afirmând că partida României este perdută.

Ziarele de frunte rusești arată că e de prisos acum o rezistență separată a armatei române și că e de preferat o contopire a armatei române cu cea rusă.

In zilele din urmă, au venit de pe drumurile Alexandria, Giurgiu și Pitești, un mare număr de refugiați, cari erau cuprinși de mare panică și hămânzi. Ei s'au oprit în fața liniei de torturi, căci li s'a oprit intrarea în Capitală. — Cum hrana nu se poate aduce din alt loc — situația acestor refugiați e disperată. Mulți refugiați au avut accese de nebunie.

Când vor renunța Românii la București

Ziarul rus »Novosti« află că numai în cazul când armata puterilor centrale va reuși să treacă râul Argeșul — Românii vor părăsi de bună voie Capitala lor, pe care nu voiesc să fie expusă bombardamentului artileriei grele germane. Se mai crede însă că în preajma Bucureștilor se va desfășura o mare bătălie de câmp.

MERSUL RĂZBOIULUI

Regele Greciei ia o poziție energică contra Ententei

Nimic deosebit pe frontul rus și francez. — Artileria italiană lucrează. — In regiunea Monastir, atacurile Ententei au fost respinse.

De pe frontul rusesc au sosit următoarele știri:

Pe frontul priintului Leopold al Bavariei:

1 Decembrie. — La Zlota-Lipa, trupe otomane au respins un atac rusesc și au urmărit pe dușmanul bătut până în tranșeele lui.

Höfer, mareșal-locot.

La Zlota-Lipa trupele otomane au respins mai multe atacuri rusești, au urmărit pe dușmanul în retragere și i-au pricinuit grele pierderi. Numeroși prizonieri au fost aduși.

v. LUDENDORFF

— Comunicatul rusesc dela 29 Nov. anunță: La 28 Nov. la 9 seară, dușmanul a răspândit gaze înăbușitoare asupra tranșeelelor noastre în regiunea satelor Labazy și Negornia. La ora 11 germanii au trecut la atac, care a fost respins prin foc și luptă de baloneta. La Stochod, în regiunea Okurska, artileria noastră a provocat explozii în lagărul dușman.

In Carpații păduroși delatașamentele noastre au ocupat înălțimile la 6 verste la apus de Woroch și au prins 2 ofițeri și 98 soldați. In regiunea Kirlibaba, trupele noastre au ocupat dealul la răsărit de Kirlibaba și au respins pe dușman din toata regiunea ce a menționat-o. Am prins 11 ofițeri și 700 soldați, 6 mitralieze și 1

asvârților de bombe. La sud de Kirlibaba până în valea Dorna, am ocupat o serie de înălțimi de a lungul frontului.

Din Balcan se anunță următoarele:

De pe frontul macedonean, comunicatul german anunță următoarele

1 Dec. — Trupele Ententei au atacat zadar-nic din nou pozițiile germano-bulgare, la nord-vest de Monastir și la Gruniște la răsărit de Cerna.

Comunicatul bulgar anunță:

In regiunea Monastir, am respins slabe atacuri contra satului Tarnova și înălțimea 1248. In arcul Cernei a fost violent bombardată de artilerie, înălțimea 1050 și culmea la răsărit de satul Paralovo. In regiunea Moglenița și de ambele părți de Vardar vie acțiune de artilerie. Pe frontul Belasica liniște. Am gonit prin foc de infanterie 6 bărci dușmane cari s'au apropiat de coasta Mării Egeice.

— Situația în Grecia se agravează.

Regele Constantin e acum ferm hotărât să nu mai tolereze mai departe actele de volnicie ale Ententei în țara lui și a pus guvernul său să comunice amiralului Fournet, reprezentantul Ententei, că refuză să predea materialul de război grec Ententei. Apoi regele a dat ordin primului corp de armata grec să opue rezistență lață de Ententa care voiește să ocupe clădirile

grecești.

Amiralul Fournet a răspuns că dacă nu-i se va preda artileria greacă în curs de o zi, va fi silit să ia contra măsuri, cari nu pot fi comunicate înainte.

„Daily Telegraph» din Londra ată că amiralul Fournet e decis să debarce trupe în Atena, cari vor ocupa anumite puncte.

RĂZBOIUL CU ITALIA

*La răsărit de Görz și pe platoul Carst
— focul artileriei italiene e mai viu.
— Monarhiștii italieni se asociază la
propunerea de pace a socialiștilor.*

De pe frontul italian, comunicatul lui Höfer anunță următoarele:

1 Dec. — Lupta de artilerie cu o putere variată a continuat la răsărit de Görz și pe platoul Carst. Focul nostru a făcut să exploadeze mai multe depozite de munițiuni și mine ale italienilor. Și în unele sectoare din Carintia și Tirol, domnește o activitate de artilerie mai vie. Aviatori dușmani au aruncat bombe în valea Etsch — fără a pricinui pagube.

Höfer, mareșal locot.

— La deschiderea Camerei italiene — prim ministrul Boselli va face comunicări în privința declarației de război făcută Germaniei. Vre-o 50 de deputați monarhiști s'au alăturat la propunerea deputaților socialiști de a se discuta chestiunea păcii în Camera.

LUPTLE DIN APUS

Nimic nou pe frontul apusan. — Submarinele germane operează mereu.

Nimic nou nu s' a semnalat pe zina de 1 Decembrie pe frontul anglo-francez.

— Un submarin german a găsit la gura râului Tamisa, un aeroplan englez vătămat. Au prins pe cei 2 aviatori ofițeri și au distrus aeroplanul. Submarinele au mai scufundat următoarele vapoare: Lady of the Lock, Boro de 890 tone, Lutson (englez) de 2948 tone, Reapwel, Alfred de Cowey,, Stella Belle (italian), Salvatore Ciampa.

— 49 interpeleări se discută acum în ședințele secrete ale Camerei franceze.

— Ziarul socialist „Volksrecht» din Zürich arată că de 2 ani, miș de refugiați belgieni sînt siliți să lucreze în fabricile de munițiuni engleze, ca niște deținuți, și sunt amenințați cu pedepse draconice, în caz de refuz. Refugiații Belgiei se plîng că sînt lăsați în părăsire de guvernul belgian, care nu se gîndește la ei.

AVIZ.

În urma restabilirii unor stări mai normale și a funcționării mai regulate a serviciului poștal în ținuturile noastre, rugăm pe on. clienții ai institutului nostru, bănci și alte firme comerciale, ca și particulari, ca în toate daraverile lor cu centrala institutului nostru, să se adreseze în viitor direct la institutul nostru în Sibiu—Nagy-szeben.

„Albina“ institut de credit și de economii.

Numai 2 coroane

este abonamentul la foaia noastră zilnică, împreună cu suplimentele — „Cucu» și „Foaia Ilustrată» —

pe timp de o lună

pentru soldații răniți și bolnavi din spitale.

Luni, 21 Nov. (4 Dec.) fiind sîmbătoare românească (Intrarea în biserică) ziarul nostru nu va apare decât Marți la orele obicnute.

Știrile zilei

Bucovina sub robia rusească

Vîntu-și plînge jalea printre cetini
Și durerea printre frunze-și cerne,
Tremur greu de crengi adînc suspină;
Căci se duc, se duc ai tăi prieteni
Și prisos de-omidă se așterne
Peste tine, scumpă Bucovină!

Nouri grei își grămădesc cenușa
Și o strecură în lungi șiroaie.
Munți și văi în neguri se îmbracă;
Că norocul nu-ți mai alină ușa,
Și amaru în veci sta să te ploaie,
Scumpă Bucovină și saraca!

Și cu vînt și nori amarnic plînge
Inima-mi și în lacrimi se înecă,
Cînd te vad atîta de străină;
Ochiul și-l închide și se stînge
Steaua ta și în ger de noapte pleacă,
Și tu îngheți, o dragă Bucovină!

Și cu mine plîngi și tu de jale,
Cînd te vezi atîta de înstrăinată,
Și tu însă-ți nu te mai cunoști!
Dragă, unde-s plaiurile tale?
Unde, unde ți-i averea toată?
Unde ți-s Românii, mîndre oști?

Prutu-și scurge bătrînețe-afunde
Sub străine majuri și oftează
Și în valuri plînsu-și împletește;
Jalea-i tremură pe albe unde,
Căci zădarnică-i privirea trează,
Și de-amar se tubură și crește.

Și Siretele împărțindu-și jalea
Cu-ale sale trei surori, el fața
Tot mai tare și-o infundă în lut,
Că tot mai străină-i este calea,
Tot mai neagră i-se lasă ceafa,
Și e surd de greu potop limbul.

Radu Sbiera.

Miniștrii austriaci la Budapesta

Eri a sosit la Budapesta ministrul de comerț austriac Stibral, iar azi dim. a sosit ministrul de agricultură austriac contele Clamm-Martinitz. Azi la ora 11 a avut loc o conferință la ministerul de comerț, la care a asistat din partea guvernului ungar ministrul de comerț Harkanyi și ministrul de agricultură Ghillanyi. Obiectul conferinței au fost chestiuni de aprovizionare cu alimente.

Consfătuirea contelui Tisza la Viena

nefiind terminată eri, d-se a mai ramaș la Viena și continuă tratativele cu miniștrii austriaci

67 de morți

Procuratura regala din Budapesta publică astăzi lista morților dela catastrofa de tren din Herczeghalom. Lista cuprinde deocamdată numai 64 de morți fiindcă ceilalți încă n'au fost scoși de sub dărîmăturile trenurilor. Printre acești morți, cei mai mulți sunt soldați, lucrători dela caile ferate, 4 femei, între 35-50 de ani, o fată de 18 ani, o altă de 8 și 2 de 20 ani. Nu s'a putut stabili identitatea la mulți

morți. Dintre cei răniți a mai murit eri o femeie, al cărei nume nu s'a putut stabili.

A fost arestat conducătorul locomotivei trenului accelerat Ioan Vida. Cercetările făcute au stabilit, că trîna locomotivei dela trenul accelerat n'a funcționat bine. Pare-că catastrofa s'a produs mai mult în urma unei înălțări tragice de întîmplări neprevăzute și nu din neglijența personală. Conducătorul locomotivei a avut o ținută eroică, căci n'a sărit din tren deși a prevăzut ciocnirea. A avut norocul să rămîie neatinș, ca și fochistul Stefan Kiss. Apoi s'a coborât din tren și dela 7 noaptea până în orele de după amiază a ajutat la opera de salvare. Primarul Vienei Weisskirchner a adresat o telegramă prim ministrului ungar în care dă glas compasiunii populației vieneze, pentru această catastrofă.

Nouii adjutanți ai regelui

Regele Carol IV. a numit de adjutanți ai săi pe locot-colonelul contele Ledochowsky, locot-colonelul Brongiere și pe căpitanul conte Iosif Hungady.

Noua universitate din Dobrițin

Monitorul oficial publică programul de studii și de examene pentru facultatea de teologie reformată din Dobrițin. Interesant e faptul că cu trei zile înainte de moartea lui, regele Francisc Iosif a semnat decretul acesta.

Intoarcerea refugiaților ardeleni

continuă acum și din comitatele ungurești. Eri a pornit un tren de 100 vagoane cu o mie de refugiați din comitatul Szabolcz. Erau în cea mai mare parte locuitori din comitatele Trei-Scaune, Cic, Murăș-Turda, cari prin Dobrițin au plecat la căminurile lor.

Inmormîntarea regelui pe film cinematografic

Din Viena se anunță: Fotografii cari lucrează pentru archiva de război a armatei comune, — în scopul propagandei militare, au fotografiat convoiul funebru în 26 de locuri. Din aceste reproduceri cinematografice vor ieși venituri frumoase pentru scopuri filantropice în timp de război.

Intrarea trupelor polone în Varșovia

Azi are loc în Varșovia intrarea triumfală a trupelor polone. Dela gara, trupele se îndreaptă spre piața saxonă. Acolo guvernatorul general va saluta trupele.

Monede germane de aluminiu,

de câte un Pfening se vor bate acum în valoare de două milioane Mărci. După doi ani dela terminarea războiului, monedele acestea vor fi din nou retrase.

Romanul nostru

Atragem atențiunea cititorilor noștri asupra prea frumosului roman ce începem să-l publicăm cu numărul de astăzi în ziarul nostru, pe pagina 4-a, sub titlul »Nunta Jolantei«, al cărui autor Hermann Sudermann este astăzi cel mai mare scriitor al Germaniei.

Pîne rea dar pîne națională

Din Londra se anunță, că asociația brutarilor naționali englezi au decis să propuie, ca pînea cea nouă, care a fost impusă spre fabricațiune să fie numită: Pîne națională. Cum noua făină națională este mai scumpă decît făina obișnuită cu un schilling, brutarii naționali englezi au decis să ridice și prețul pînei cu un jumătate de penny.

Mari inundații în Spania

Telegrame din Valencia, anunță că s'au avut loc o erupție de nori catastrofala. Multe case au fost inundate. Pagubele sînt mari.

Roman de H. SUDERMANN

Nunta Yolanthei

...Credeți-mă, domnilor, că e ceva grozav să stai așa 'n picioare, lângă mormântul încă deschis al unui tovarăș de demult... e ceva grozav, nu altceva. Simți că ți-se infundă picioarele în pământul proaspăt săpat, și-ți tot chinuiești mustața, cu un chip de dobitoc, în vreme ce-ți vine să urli de durere.

Care va să zică, se isprăvise tot... de acum nu mai era nimic de făcut! Moartea ne răpise un adevărat geniu în arta de a nascoci și pregăti tot soiul de goguri, de punchuri și de sherry-gobblers, reci, ori calde. Vă spun drept, d-lor, ori de câte ori văți fi plimbat cu el pe câmp, numai văzându-l ce fel respira aerul și ați fi fost numai decât siguri că iar a avut o inspirație. Mirosul unui soi de oarecare de iarbă neînsemnată îl făcea să ghi-cească numai de cât în ce fel de vin trebuie s'o plămădească, spre a face astfel o băutură de o bunătate nemai pomenită...

Și ce om de ispravă era! De ani de zile, în fiecare seară ne pomeneam unul lângă altul, fie că venea el la mine la Ilgenstein, fie că mă duceam eu călare la Döbeln; și vremea petrecută cu el niciodată nu trecea greu.

Cu toate astea, avea el o manie, o idee fixă: căsătoria!... Nici o vorbă, pentru mine, căci oât privește despre el...

— Doamne sfinte! îl auzeam zicând atâta mai aștept, să am și mângâierea asta, și pe urmă să mă duc.

Și uite, chiar așa se întâmplase... plecase... era 'ntins la picioarele mele, într-un cosciug mare cu armuri; mi se părea că nu trebuie să fac altceva decât să mă aplec spre pleoapă și bătând în ea, să-i strig:

— Haide, mă Pütz, las-o dracului de glumă; iesi de-acolo, să ne facem pichetul!

N'aveți de ce râde, domnilor; obi-cinuința e cea mai puternică patimă și nu știți că în fiecare an, sumedenie de oameni pier, fiindcă pier obiceiurile lor; nici un poem, nici un cântec nu mai pomenește de ei — ca să zic cum zice bătrânul meu prieten Umland.

Era o vreme, o vreme de nu te-ai fi îndurat să lași un câine afară; ploaie, grindină și vânt toate laolaltă. Mai mulți înși își luaseră mantalele de cauciuc și apa curgea pe ele și-roaie; tot șiroie curgea și dealungul obrazilor lor, prin barbă; cine știe dacă ele nu se amestecau cu lacrimile, — căci e drept, bietul Pütz nu lăsa în urmă-i vrășmași!

Nu era acolo decât fiul său Lothar, spre a purta doliul. Lothar servea în dragonii gardei, în Berlin, și nu putuse sosi de cât în ziua morții. El se arătase a fi un fiu iubitor; sărută mâ-nile tatălui său, plânse mult, apoi du-

pă ce-mi mulțumi, se apucă să dea la ordine 'n dreapta și 'n stânga, fiindcă, del... într-o asemenea împrejurare neașteptată, știți... în sfârșit eu eram acolo și făcusem cu chibzuială tot ce era de trebuință.

Cum mă uitam așa la flăcăul care ședea alături de mine și care se trudea să facă pe omul tare, stăpânindu-și lacrimile, îmi veniră deodată în minte vorbele bătrânului, spuse în ajunul morții: »Ascultă, Hanckel, zisesse el, când oi fi eu în groapă, tu să ai milă de mine... să nu-mi părăsești fiul!»

Mă gândii la vorbele astea, și când îmi veni și mie rândul să arunc în groapă mâna de pământ, odată cu ea lă-sai să cadă și un jurământ făcut:

— »Nu, bătrânule, să știți că niciodată, n'am să-ți părăsesc copilul. Amin!»

Totul are un sfârșit. Groparii făcu-seră din pământ un fel de moviliță pe care grămădiseră coroanele una peste alta: nu era cu noi nici o femeie care să poarte grije de asta. Oamenii de prinprejur plecaseră; nu mai eram decât eu, cu Lothar și pastorul.

Editor și redactor responsabil:
Dimitrie Birăuțiu.

Tipografia »Poporul Român«, VII., Ilka-utca 36

În magazinul cojocarului
Reichenberg

puteți cumpăra ieftin blăni fine.

Budapest-Belváros

IV., Hajó-utca 16. Filială: Dohány-u. 1/b.

A apărut
**Calendarul
„Poporului
Român“ pe 1917**

Aducem o veste plăcută abonaților și cititorilor noștri: »Calendarul Poporului Român« cel mai căutat calendar de români din Ungaria, a ieșit de sub tipar — și e un frumos volum de 136 pagini. Ținând seamă de marele interes ce-l arată publicul nostru Calendarului »Poporului Român« — direcțiunea acestei întreprinderi a căutat de data asta să facă din acest calendar un adevărat muzeu de ilustrații actuale — o culegere de cele mai interesante chipuri în legătură cu evenimentele mari ale zilei.

Deși totul s'a scumpit în aceste timpuri de război, — editura Calendarului nu s'a arătat zgârcită ci cu mari cheltuieli a comandat 62 clișee frumoase care împodobesc Calendarul.

Iată aci titlurile celor mai interesante clișee cu text:

1. Învățătorul român care învață carte pe soldații analfabeți.
2. Ne scriu răniții.
3. Soldat român în timpul serviciului de telefonist pe front.
4. Corul de bănațeni din reg. 43 de infanterie din Jicin.
5. Un grup de frumoși ostași români.
6. Eroii noștri: Vasile Stănariul din Bistrița-Năsăud.
7. Răniți români în grup.
8. Prințul Rupprecht de Bavaria apărătorul frontului german dela Somme.
9. Reprezentanții Ententei ieșind de la un Consiliu de război.
10. Cum sînt coborâți răniții din munții Tirolului de pe frontul italian.
11. Soldați bulgari și germani într'un sat sîrb.
12. Monastir, visul sîrbilor.
13. Prințul moștenitor Alexandru al Serbiei cu sora lui.
14. Sufletul prizonierului rus.
15. Cum și-au construit francezii tranșeele lor.
- 16-19. Și România a intrat în război. — Familia regală română.
20. Un grup de conducători politici români.
21. Pe unde au trecut Români: Vederi din Brașov și Csiksereda.

22. Podul de peste Cernavoda.
23. Comandanții armatei contra României: Falkenhayn și Mackensen.
24. Marile invenții în timpul războiului.
25. Italienii și timpul ploios.
26. Tipuri din Bucovina.
- 27-31. Morții celebri din anul 1916.
32. Noul Mitropolit: Vasile Mangra.
33. Din tragediile războiului.
- 34-37. 4 Hărți cu diferite fronturi.

Spațiul nu ne permite să dăm aci toată lista chipurilor din calendar.

Iată acum și ceva din cuprinsul interesant al materialului calendaristic:

1. Cine plătește scumpetea. (O poveste complicată și tristă).
2. Cite s'au iscodit în timpul războiului. — (Ploaia de foc. Improșcarea lichidului. Sfoară și saci de hârtie. etc.)
3. Învățămintele bătăliei dela Verdun.
4. Fotografiera Poloniei.
5. Cum au deplăns poezii războinici români cu Goga în frunte neutralitatea României.
6. Cele zece porunci doctoricești ale militarului în război.
7. Statele neutrale și războiul.
8. Zeci de glume vin apoi și un bogat material calendaristic.

Cuprinsul acesta variat și interesant, prevăzută cu zeci de ilustrații — face ca toată lumea românească să se prevedă de ou vreme cu un Calendar al »Poporului Român«.

Prețul unui exemplar este de 60 fileri, plus porto poștal 10 fileri.

Cei cari vor să comande mai multe exemplare vor căpăta următoarele înlesniri:

Pentru 30 exemplare 10% rabat

Pentru 50 exemplare 20% rabat

Pentru 150 exemplare în sus 25% rabat.

Administrația nu ia garanția dacă calendarul se pierde în urma trimiterii nerecomandate.

Comenzile alăt ale particularilor precum și ale revânzătorilor se vor efectua numai pe lângă achitarea anticipativă a costului. Calendare rămase nevândute nu se vor reprimi, deci fiecare să comande numai alătea exemplare, câte poate des'a e. — Pe credit nu se trimite nimănui.